

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Moralitate, Natvra, Et Effectibvs Actvvm
Svpernatvralivm In Genere Et Fide, Spe, Ac Charitate,
Speciatim**

Coninck, Gilles de

Antverpiae, 1623

Dvb. VI. Vtrùm liceat nobis sperare vitam æternam ex nostris meritis,
atque ita habere ijs fiduciam, ac bene operari spe mercedis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79645](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79645)

dam salutem. Potest enim fieri, quod firmiter credam Deum ex parte sua dare omnibus sufficientem auxilium ad salutem, & simul firmiter iudicem aliquem ex sua culpa eo non usurum ad salutem, atque ita de eius salute desperem, aut vt ex amore voluptatum statum eo non vti, & ita meam salutem desperem.

70
Desperans
alienam fa-
lutem potest
suam spera-
re.

Sequitur Secundò, fieri posse vt sperem etiam spe theologica meam salutem, & desperem de salute proximi; vt si temerè firmiter iudicem ipsum suam culpam malè usurum gratia Dei, qua si veller ad salutem peruenire posset: eiusmodi enim iudicium, & consequenter desperatio id consequens nullam habet repugnantiam cum spe de salute mea. & consequenter nulla est ratio cur nequeat cum vera spe de salute mea existere.

D V B I V M VI.

Utrum liceat nobis sperare vitam aeternam ex nostris meritis, atque ita in eis habere fiduciam, ac bene operari spe mercedis?

71
Bellarm.
Error heretico-
rum.

Heretici nostri temporis, vt refert Bellarm. lib. 5. de Iustific. cap. 7. id absolute negant. Primò, quia putant omnia nostra bona opera esse peccata, nosque non posse per ea mereri vitam aeternam. Secundò, quia Scriptura vbique reprehendit eos, qui in suis viribus aut virtute confidunt. Iudith 9. vers. 9. reprehenduntur gloriantes in suis viribus, & psal. 48. v. 7. qui confidunt in virtute sua. Luca 18. reprehenditur phariseus confidens in suis meritis. 2. Corinth. 1. ait Apostolus, *Vt non simus confidentes in nobis, sed in Deo.* Tertiò, quia Scriptura Iohan. 10. reprehendit mercenarios: atqui qui operantur spe mercedis est mercenarius: ergo reprehendendus. vnde etiam S. Bernardus lib. de Diligendo Deo, *Non enim, ait, sine premio diligitur Deus, et si absque premio intuitu diligendus sit: vacua namque vera caritas esse non potest, nec tamen mercenaria est.*

Iudith. 9.
psalm. 48.
Luca. 18.

2. Cor. 1.
Iohan. 10.

Bernard.

72
Trident.

CONCLUSIO I. Licet facimus bona opera spe mercedis aeternae. Est de fide, definita contra haereticos nostros à Trident. sess. 6. cap. 11. in fine, & can. 31. vbi ait: *Si quis dixerit iustificatum peccare, dum intuitu aeternae mercedis bene operatur, anathema sit.*

Deuter. 12.
& 28. & 30.

Probatur Primò, quia Scriptura saepissime spe mercedis nos excitat ad bene operandum. hinc tam Moyses, vel potius Deus per Moysen, in veteri testamento, quam Christus in nouo, dum legem suam auditoribus proponerent, hos ad illius observationem spe mercedis excitauit. Deuter. 12. v. 28. *Obserua, & audi omnia quae ego precipio tibi, vt bene sit tibi, & filiis tuis post te in sempiternum.* Et cap. 28. initio: *Si autem audieris vocem Domini Dei tui, vt facias atque custodias omnia mandata eius, quae ego precipio tibi hodie, faciet te Dominus Deus tuus excelsoiorem cunctis gentibus, &c.* Similia habet cap. 30. v. 9. & vers. 15. ait: *Considera quod hodie proposuerim in conspectu tuo vitam & bonum* (quae scilicet possis consequi seruando mandata Dei, vt patet ex prae-

cedentibus) & è contrario mortem & malum, (quae scilicet incurres negligendo mandata) vt diligas Dominum Deum tuum, & ambules in vijs eius.

Similiter Matth. 4. v. 17. dicitur: *Exinde cepit Iesus predicare, & dicere, Penitentiam agite, appropinquat enim regnum calorum.* Item Luca 16. v. 9. *hortatur nos, vt demus elemosynas, & ita faciamus nobis amicos, qui cum defecerimus, recipiant nos in aeterna tabernacula.* Et Matth. 6. vers. 1. 4. 6. & 17. iubet nos in dando elemosynam & orando non querere gloriam humanam; sed ea ita facere vt habeamus mercedem à Deo. Hinc etiam in Apocalypsi toto cap. 2. & 3. hortans varios Episcopos ac Ecclesias ad beneuendum, semper in fine cuiusque exhortationis iubet eos attendere ad mercedem, quam promittit bene operantibus. *Qui habet, inquit, aurem audiendi, audiat, quid Spiritus dicat Ecclesiae: vincenti dabo edere de ligno vitae.* Et cap. vltim. cum vers. 11. dixisset, *Qui iustus est iustificetur adhuc, & sanctus sanctificetur adhuc;* subdit: *Ego venio cito, & merces mea mecum est, reddere unicuique secundum opera sua.* ac si dicat: Ideo etiam iustus debet moueri vt iustificetur adhuc, bene scilicet operando, quia cito à me mercedem accipiet. Item Apostolus ad Galatas 6. ait: *Bonum autem facientes non deficiamus: tempore enim suo metemus non deficientes.* Et ad Colossens. 3. *Quodcumque facitis, ex animo operamini, sicut Domino, & non hominibus, scientes quod à Domino accipietis retributionem hereditatis.* Vbi nos aperte spe mercedis excitat ad bene operandum. Quae sine dubio non bene fierent, si non liceret nobis operari spe mercedis.

Probatur Secundò, quia viri in Scriptura laudatissimi operati sunt spe mercedis à Deo accipiendae: nam David psalm. 118. v. 112. de se ait: *Inclinaui cor meum ad faciendas iustificationes tuas in aeternum propter retributionem.* Hebraei habent *מְצוּתָא* in aeternum merces: id est, quia in aeternum erit merces. vt patet ex psalm. 18. v. 12. vbi idem de se ait: *Etenim seruus tuus custodit ea (scilicet mandata tua) in custodiendis illis retributionibus multa:* hebraice, *מְצוּתָא* merces multa, siue quia merces multa promissa est custodientibus mandata tua. Similiter Apostolus ad Hebraeos 11. vers. 8. & 9. docet, Abrahamum fide defecuisse suam terram, & habitasse in aliena. & v. 10. huius causam reddens, ait: *Expectabat enim fundamenta habentem ciuitatem, cuius artifex & conditor est Deus.* scilicet vitam aeternam, vt patet ex v. 14. Item v. 24. & 25. docet Moysen negasse se esse filium filiae Pharaonis, & elegisse cum populo Dei affligi, & causam subdit: *Aspiciebat enim in remunerationem:* ac si aperte dicat, Ideo illa fecit quia expectabat à Deo mercedem. Similia multa passim habent Patres, quos fuse citat Bellarm. lib. 5. de Iustificatione c. 8.

Probatur Tertiò, ratione. Quia licitum ac honestum est à Deo sperare ea, quae ipse nobis promittit, idque ea ratione, qua haec nobis promittit: atqui, vt patet ex dictis tam hic, quam disput. 8. dubio 2. Deus nobis bene operantibus promittit vitam aeternam, tamquam mercedem nostrorum operum: ergo licet ac honestè

honestè hanc à Deo speramus: & consequenter licitè ac honestè bona opera illa intentione facimus, vt vitam æternam à Deo consequamur. Confirmatur, quia honestum ac optimum est hominū suum vltimum finem, siue æternam beatitudinem consequi: ergo honestè illam intendit consequi, & ad hoc media conuenientia eligit: atqui bene operans propter spem vitæ æternæ, illud facit, ergo honestè facit.

75 CONCLUSIO II. Licitè ac honestè spem aliquam ac fiduciam ex bonis operibus, quæ sci-
mus nos fecisse, concipimus. Primò, quia hoc nihil est aliud quàm iudicare nos illa opera rectè fecisse (quod valde probabiliter, & sæpè quasi moraliter certò scire possumus) & ideo ex-
spectare promissum à Deo præmium. quæ nihil continent illicitum. Secundo, quia viri in
Scriptura laudati id fecerunt: hinc David psal.
16. ait: Exaudi Domine iustitiam meam, intende de-
precationem meam. ac si diceret, Respice in meam
iustitiam, & ideo me exaudi. Vnde subdit: De
vultu tuo iudicium meum prodeat, oculi tui videant
equitatem, probasti cor meum, & visitasti nocte, igne
me examinasti, & non est inuenta in me iniquitas.
quibus verbis reddit causam cur speret à Deo
exaudiri, & contra inimicos defendi: vnde et-
iam in fine subdit: Ego autem in iustitia apparebo
conspectui tuo, satiabor cum apparuerit gloria tua.
Item psalm. 131. Memento, ait, Domine David, &
omnis mansuetudinis eius. sicut iurauit Domino, & c.
vbi ex bonorum operum conscientia concipit
fiduciam à Deo sperandi promissa. Item Eze-
chias Isaiæ 38. deprecans Dominum pro pro-
longatione vitæ ait: Obscuro Domine, memento
quæso quomodo ambulauerim coram te, in veritate
& corde perfecto, & quod bonum est in oculis tuis
fecerim: vbi sperat exaudiri propter sua bene-
facta, & quod ea in re bene fecerit, vel inde pa-
ret, quod fuerit à Deo exauditus. Item A-
postolus 2 ad Timoth. 4. Bonum, inquit, certa-
men certavi, cursum consummaui, fidem seruauit: in
reliquo reposta est mihi corona iustitiæ, quam reddet
mihi Dominus in illa die iustus iudex. vbi aperte
ostendit, se ex meritis suis concipere spem acci-
piendi mercedem.

76 Consonat his illud Tobia 4. Fiducia magna
erit coram summo Deo elemosyna omnibus facienti-
bus eam. Et ad Roman. 5. Tribulatio patientiam o-
peratur, patientia autem probationem, probatio verò
spem. Et 1 ad Timoth. 3. Qui enim bene admini-
strauerint, gradum bonum sibi acquirunt & multam
fiduciam in fide.

Qua ratione
spes signa-
tur ex me-
ritis.
Ex quibus patet, quæ ratione spes gignatur,
& crescat, ex meritis: non quidem ita quasi me-
rita præcedant omnem spem (nam merita ne-
queunt esse sine caritate, ne hæc sine spe) sed
quia spes perfecta, & qua animus fiducialiter si-
ne anxio timore in Deo conuiescit, ex meritis
nascitur, vt patet ex testimonijs & exemplis al-
latis.

77 Nota tamè, vt eiusmodi fiducia licita ac tuta
sit, debere esse coniunctam cum magna humi-
litate, & abesse ab omni superbia ac præsum-
ptione. Ideoque hic tria præcipuè cauenda
sunt. Primò, ne confidamus in nostris meritis,
quasi ea ex nobis, ac sine gratia Dei habeamus,
Coninck de act. supernat.

quod Pelagianum est: & sic Iudith 9. & psalm.
48. vers. 7. & 2 ad Corinth. 1. reprehenduntur
ij qui in sua virtute ita confidunt, quasi sine Dei
auxilio aliquid possent. Quò etiam ex parte spe-
ctat, ne putemus nostra opera, quantumvis ex
gratia Dei facta, habere ex se, & seclusa omni
Dei promissione vim hunc nobis obligandi, ac
debitorem reddendi, ita vt ipse debeat nobis
ob illa habere gratias, quasi aliquid à nobis ac-
cepisset. vnde Luca 17. Christus nos admo-
uens ait: Cum feceritis omnia quæ præcepta sunt vo-
bis, dicite, Serui inutiles sumus, quod debuimus facere
fecimus.

Secundò, ne nos propter nostra merita præ-
feramus alijs, eosque contemnamus, vt faciebat
Pharisæus Luca 18. Idèque tum ob hunc,
tum etiam ob priorem defectum eius fiducia re-
prehenditur. Tertiò, ne omnino certò & indu-
bitanter præsumamus nos esse iustos, ac bona
habere merita, cum sine speciali reuelatione
nemo possit omnino certò scire, an odio an a-
more dignus sit, vt dicitur Ecclesiastæ 9. v. 1. &
docet Trident. sess. 6. c. 9. Vnde David psalm. 2.
bene nos monet, dicens, Seruite Domino in ti-
more, & exultate ei cum tremore. Et Apostolus ad
Philippenses 2. Cum metu & tremore vestram sa-
lutem operamini.

Ad primum argumentum positum num. 71.
Respondeo hoc fundamentum esse aperte fal-
sum, & rationi ac Scripturæ repugnans, vt
ostendi disp. 8. dub. 2.

Ad secundum respondi n. 77. vbi ostendi ta-
les reprehendi, quia eorum fiducia laborabat
aliquo defectu, ex ibidem recensitis.

Ad tertium, Respondeo tamè, Scriptura
quàm à Patribus, illos solos dici mercenarios,
& reprehendi, qui ita mercedem in operando
respiciunt, vt ea nò posita nollent vllò modo o-
perari, siue qui magis diligunt mercedem, quàm
ipsum Deum; adeò vt sint parati potiùs desere-
re Deum, quàm proprium commodum. Ideo-
que lupis venientibus, siue exurgente persecu-
tione, ne aliquid mali patiantur, sibi commissæ
deferunt: vnde tam Scripturæ, quàm Patres so-
los illos reprehendunt, qui respiciunt merce-
dem temporalem, quia huius solius dilectio
potest nos à Deo, eiusque mandatis implendis
auertere. Illi verò qui propter mercedem æter-
nam Deo ita seruiunt, vt tamen sint simul para-
ti ex puro ipsius amore ei seruire, nullibi in Scri-
ptura reprehenduntur, sed laudantur, vt supra
ostendi.

Et sic etiam intellige Tridentin. quod sess. 6.
cap. 11. in fine probat eos, qui dum se exci-
tant ad Deo seruendum, cum hoc, vt in primis
glorificetur Deus, mercedem quoque intuentur æter-
nam. Vbi non vult nos semper dum opera-
mur spe mercedis æternæ, necessariò debere
explicitè & præcipuè intendere Dei gloriam
(nā sic semper teneremur operari ex virtute ca-
ritatis) sed nos debere ita nostrum opus spe
mercedis facere, vt simul cedat in honorem
Dei, atque ita hunc indirectè intendere, & sal-
tem habitualiter esse ita comparatos, vt vbi o-
pus esset, pro solo Dei honore vellemus bene
operari.

Ad locum sancti Bernardi respondeo, eum solum velle illum qui operatur propter mercedem non operari ex charitate, quæ in Deum fertur, sine villo respectu ad mercedem: atque adeo operantem spe mercedis minus perfecte operari, quam si operaretur ex pura caritate Dei, ad quod nos ibi hortatur. Sentit igitur esse quidem minus perfectum operari propter mercedem, non tamen esse illicitum.

80
An licitè à
Deo sperem
us merce-
dem tempo-
ralem.

Posset hic aliud dubium moueri, an licitum sit à Deo sperare aliquam mercedem temporalem, eique propter hanc seruire? Quia in re certum est Primò, id licere, quando illud bonum temporale non petitur propter se, sed tamquam vile ad melius operandum suam vel alienam salutem, & in ordine ad hunc finem: quia tunc maximè & vltimè attenditur ac speratur salus æterna nostra, vel aliena. Secundò, esse illicitum ita seruire Deo ob mercedem aliquam temporalem, vt nisi hac proposita nollemus ei seruire, aut ita vt negligamus mercedem æternam, siue ita vt præter illam, nullam à Deo vniquam speremus, siue ita vt omnes nostras actiones ad eam præcisè acquirendam dirigamus: quia tunc in eiusmodi re constituimus vltimum finem nostræ vitæ: quod patet esse graue peccatum contra virtutem spei.

81 Tota igitur difficultas est vtrem possimus licitè aliquas actiones alioqui bonas facere, aliqua Dei præcepta seruando, aut aliquot Sacra audiendo, &c. præcisè in illum finem vt aliquid temporale nullo modo malum à Deo obtineamus: ita quidem vt dictos actus ad nullum alium finem referamus: interim tamen habitua-liter simus parati etiam sine tali spe Deo seruire, quantum & qua ratione ad id obligamur, quamuis illos actus ad quos iam non obligamur sine spe illius mercedis non faceremus. Videtur enim id esse illicitum. Primò, quia mercenarium & seruile est Deo seruire ob rem mercedem temporalem. Secundò, quia sic rem meliorem, v. c. orationem aut alium actum virtutis, ordinamus tamquam medium ad obtinendam rem vilioiorem: quod videtur esse contra rectam rationem, quæ dicitur contrarium faciendum esse, scilicet rem vilioiorem ordinandam esse ad meliorem.

82 Sed dicendum est, id quidem esse minus perfectum, per se tamen loquendo, & nisi aliunde vitietur non esse illicitum. Probatur Primò, quia per se loquendo, & seclutis alijs malis circumstantijs licitè à Deo spero per obseruationem mandatorum ipsius, obtinere ea quæ ipse illa obseruantibus promittit: atqui, vt patet ex dictis nu. 72. obseruantibus mandata promittit non solum spiritualia, sed etiam temporalia bona: ergo sine peccato potest quis hæc ita à Deo sperare, siue mandata ipsius obseruare, alioquin actus bonos facere, vt hæc à Deo obtineat.

Dices, Deus illa bona Iudæis promissit, non vt in ijs sisterent suam intentionem, sed vt ijs vterentur in bonum suum spirituale. Sed hoc non obest, quia, etsi Deus hoc intenderit, tamen absolute ijs ea bona promissit, nec eos ob-

ligauit vt in singulis suis actionibus, quibus ea à Deo sperabant, admiscerent eiusmodi intentionem. Confirmatur, quia & sæpè promissit, & de facto contulit bona temporalia facientibus actiones bonas præcisè vt eiusmodi bona ab ipso obtinerent, etiam sine spe æternæ vitæ. Quod patet Primò, quia Exodi 1. dicuntur obsecrantes à Pharaone iussu occidere filios Hebræorum timuisse Dominum, & id noluisse facere, ideoque Deum ijs bene fecisse, ac illis edificasse domos, id est, dedisse ijs posteritatem. Cum autem illæ essent Gentiles, & summum aliquo modo vnum Deum cognouerint, non videntur à Deo sperasse aliam mercedem quam temporalem. Item 3. Reg. 21. cum Achas terrefactus metu poenarum, quas Elias ei ob occisum Naboth denunciarat, tristis incederet, & sacco & cinere coopertus ieiunaret; Deus ideo distulit ei inferre malum, quod minatus fuerat: cum tamen ille maneret in sua idololatria, nec speraret alteram vitam. Similiter Daniel cap. 4. suadet Nabuchodonosori vt peccata sua, id est poenas ipsi pro peccatis denunciatas, redimeret elemosynis; quod videtur etiam fecisse, & ideo dilationem poenæ per annum obtinuisse, donec iterum in superbiam relaberetur: cum tamen saltem pro eo tempore ipse non videatur vniquam ab idololatria recessisse, aut vitam æternam sperasse. Idem videtur dicendum de Ninuiitis Ionæ 3. Cum igitur dicti seruiuerint in aliquibus actionibus Deo præcisè propter spem mercedis temporalis, & hanc per eiusmodi actiones à Deo obtinuerint, omnino dicendum est eas actiones non fuisse villo modo illicitas; nam aliàs ijs Deum non prouocassent ad conferendam speratam mercedem, sed ad inferendam poenam.

Probatur Secundò, quia possum optare eiusmodi aliqua bona ob finem honestum, tamen sine ordine ad vitam æternam, siue de hac nihil omnino cogitando (quidem hoc implicat?) & consequenter hanc tunc nullo modo actu sperando, aut intendendo: quo casu illud meum desiderium erit licitum: nulla enim est ratio cur sit illicitum, cum tendat in obiectum non malum ob finem honestum. vnde sequitur, quod potero ea bona ob eum finem à Deo petere (nulla enim est ratio cur licitè nequeam à Deo petere ea quæ licitè mihi opto) & consequenter potero aliquod opus bonum exercere, quo Deum moueam vt ea mihi det.

Ad primum argumentum positum num. 81. respondeo hoc solum probare esse illicitum Deo ita seruire propter mercedem temporalem, vt hanc tibi proponas tamquam simpliciter finem tuum vltimum, siue vt vltimum finem totius tuæ vitæ & omnium actionum tuarum in ea constituas. Secus verò esse quando eam tibi solum proponis tamquam finem vnius aut alterius actionis; interim actu vel habitu sperans vitam æternam, & paratus sine vlla mercede Dei mandata seruare: quo casu etsi illud sit minus perfectum, tamen non indicat animum merè seruilem ac mercenarium.

Ad secundum, respondeo tunc solum esse inordinatum assumere rem digniorem tamquam

Quando sit
inordinatū
assumere
mediū me-
lius suo fine,
ob quem e-
ligatur.

quam medium ad acquirendam vilio-
rem, quādo illud sit cum omnimodo interitu rei melio-
ris, quæ aliās posset conseruari, vt si vitam tuam
perimas ad obtinenda bona temporalia. Secus
tamen esse quando res melior quæ seruari po-
terat non interimitur pro acquisitione rei vilio-
ris: nam aliās contra rectam rationem facerent,
qui pro mercede docerent alios aliquam scien-
tiam, quia vtuntur sua scientia ac potentijs ani-
mæ ad comparandam mercedem temporalem,
quæ illæ sunt longè præstantiores. Et huic simile
est quando iuxta dicta seruimus Deo pro mer-
cede temporali.

85 Nec refert quod tunc actū, quo possemus
maius bonum acquirere, scilicet augmentum
glorie, vtamur ad acquirendum minus bonum:
quia etsi hoc minus prudenter, minusque per-
fectè fiat; non est tamen contra rationem aut
vllam obligationem. quia non tenemur nostris
actibus semper vti modo perfectissimo, aut ob
finem vltimum: alioqui peccaremus quoties
non operaremur ex motu caritatis, & quā
possumus intensissimè; quia quoties inter ope-
randum hoc non facimus, vtimur nostris potē-
tijs ac actibus minus perfectè, quā possemus
ijs vti si vellemus.

D V B I V M VII.

Quæ ratione spes sit certa:

86 **N**Ota Primò, inter omnes satis constare
spem nostram aliquaratione dici certam:
sed est aliqua difficultas qua ratione debeat di-
ci certa.

Actus volū-
tatis meta-
phoricè di-
cuntur certi.

Nota Secundò, certitudinem propriè con-
uenire actibus intellectus, & per metaphoram
tribui actibus voluntatis, præsertim ijs, quibus
finem acquirendum intendimus, quatenus his
aliquo modo conueniunt conditiones ad cer-
titudinem actus intellectus requisitæ.

Nota Tertiò, ex dictis disp. 14. nu. 44. & se-
quentibus vt aliquis assensus sit certus, quatuor
requirit. Primò, vt eius obiectum sit verum; Se-
cundò, vt modo infallibili in illud tendat; Ter-
tiò, vt intelligens cognoscat se modo infallibi-
li in illud tendere; Quartò, vt firmiter obiecto
adhæreat.

87 Quæ requi-
rantur vt a-
ctus volun-
tatis sit cer-
tus.

Quibus in actu voluntatis, quo hæc finem
acquirendum intendit, quatuor conditiones
possunt respondere. Primò, si eius obiectum
verè habeat eam bonitatem, ob quam intendi-
tur, & quidem possibile ab intendente ac-
quiri: nam aliās eius intentio, siue spes esset in-
anis & falsa. Secundò, si voluntas modo infal-
libili prosequatur finem, assumendo ad hunc
obtinendum media ex se omnino efficacia, ijs-
que modo infallibili de facto vtendo. Nam si
quis tendat ad rem speratam per media minus
efficacia, aut efficacibus malè vtatur, spes eius
non potest esse omnino certa. Tertiò, si volun-
tas tendat in finem intentum tamquam omni-
no certò & infallibiliter euenturum: ad quod
requiritur quod sperans certò sibi persuadeat
se finem per ea media de facto infallibiliter ad-
epturum. Quartò, si voluntas firmiter omnino

ac constanter statuat finem prosequi, ita vt sit
parata potius quidvis agere aut pati, quā ab
ea intentione dimoueri.

Quæritur hinc igitur Primò, vtū, vt spes 88
nostra dicatur certa, debeat habere omnes di-
ctas conditiones in eo gradu in quo descriptæ
sunt. Secundò, vtū spes nostra, qua speramus
beatitudinem, eas de facto habeat?

Quidam nostri temporis hæretici, vt colligi-
tur ex Trident. sess. 6. c. 12. putant vnumquem-
que fidelem debere omnino certa ac infallibi-
li fide sibi persuadere se esse ex numero præ-
destinatorum. Primò, quia putant quemque
debere fide infallibili credere sibi peccata ef-
feremissā, seque esse Dei filium propter merita
Christi: aiuntque eos tali fide iustificari, quot-
quot adulti de facto iustificantur. Secundò,
quia Apost. ad Rom. 8. loquens in persona fide-
lum dicit se certum esse quod nulla res nos po-
terit separare a caritate Dei.

Trident.

Roman. 8.

Sed hic error apertè repugnat multis locis 89
Scripturæ; quæ Ecclesiastæ 11. docet, neminem
hinc scire, an odio an amore dignus sit. & ad
Philipp. 2. v. 12. iubet nos cum metu & tremore
operari nostram salutem: quod frustra fieret, si
fide infallibili deberemus credere nos sine du-
bio futuros saluos; tunc enim ea de re non pos-
semus dubitare.

Ecclesi. 11.

Philipp. 2.

Primum verò ipsius fundamentum satis re-
futaui disp. 14. dub. 13. vbi ostēdi illud repugna-
re Scripturis, & implicantiam inuoluere, vbi
etiam num. 263. respondi ad locum Apostoli ad
Rom.

Contrà Lorca 2.2. sect. 2. disp. 11. num. 7. putat 90
tertiā conditionem repugnare spei, nosque
non posse verè sperare rem, quam omnino cer-
tò scimus nos adepturos. Ducitur auctoritate
D. Thomæ, quem putat esse huius sententiæ; D. Thom.
quia 1.2. qu. 67. a. 4. ad 3. docet, nos non sperare
bonum cuiusiam habemus causam inuitabi-
lem præsentem, eò quod hoc tunc respectu no-
stri non habeat rationem ardui. Sed hoc nihil
facit ad rem: nam D. Thom. ibi solū docet, spē
non versari circa rem cuius necessaria causa iam
nobis ita est præsens, vt illa ex hac sine nostro
labore necessariò sit secutura; qualis est futura
beatitudo corporis in Beatis, quam ideo non
vult in his habere rationem ardui, aut esse ob-
iectum spei, quia ipsi eam sine vllō suo labore
necessariò sunt assecuturi.

Lorca.

D. Thom.

Aliās verò eum sentire nos posse sperare ea 91
quæ scimus omnino certò futura, modò cum
labore ac difficultate sint acquirenda; pater,
quia in 3. parte q. 7. a. 4. docet, Christum speras-
se futuram beatitudinem sui corporis, quam ta-
men omnino certò & euidenter sciebat futu-
ram. Nec vlla est ratio cur dicamus nos non
posse talia sperare, cum sint obiectum nobis
bonum ac arduum, quatenus eum difficultate
acquirenda sunt. Item sunt obiectum futurum
siue absens, quia quantumuis certò ac necessa-
riò sint futura, tamen non sunt actu præsentia,
sed futura. Actandem sunt possibilia acquiri;
arque adeò habent omnes conditiones in ob-
iecto spei requisitas, vt ex communi sententia
ostēdi num. 24. Quare hanc sententiam tenet

91